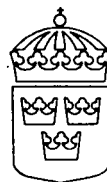

Bostadsutskottets betänkande

1985/86:5

om ändring i byggnadsstadgan – skyddsanordningar
på tak (prop. 1985/86:44)

BoU
1985/86:5

Propositionen

Regeringen har i proposition 1985/86:44 (bostadsdepartementet) föreslagit riksdagen att anta det inom bostadsdepartementet upprättade förslaget till lag om ändring i byggnadsstadgan (1959:612).

Förslaget innebär att bestämmelserna om skyddsanordningar på tak vid ny- och ombyggnad blir tillämpliga på alla byggnader.

Lagförslaget har som bilaga fogats till detta betänkande.

Motionen

I detta betänkande behandlas den med anledning av propositionen väckta motion 1985/86:128 av Kjell A. Mattsson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tillämpningsföreskrifternas utfärdande.

Utskottet

I propositionen framhålls att det i förslaget till ny plan- och bygglag (PBL) har lagts fram förslag till bestämmelser som är avsedda att ge utrymme för en enligt bostadsministern starkt motiverad skärpning av kraven i fråga om anordningar till skydd mot olyckor genom fall från tak. Enligt propositionen anses en skärpning av de nämnda kraven så angelägen att den bör genomföras redan nu, utan att PBL avvaktas.

I fråga om ny- och ombyggnader innebär de förordade ändringarna i korthet följande. Alla byggnader skall, oavsett höjd och utförande, i den mån det behövs, vara försedda med anordningar som skyddar mot olyckor genom fall från tak. Enligt förslaget ankommer det på planverket att meddela föreskrifter om när sådana skyddsanordningar behövs. I dag gäller bestämmelserna endast för byggnader med en viss höjd eller om vissa anordningar finns på taket.

När det gäller de krav som enligt byggnadsstadgan kan ställas på vissa befintliga byggnader innebär varken nu föreliggande förslag eller PBL-förslaget någon ändring i sak i förhållande till dagens ordning.

Förslaget i propositionen har inte i sig mött några invändningar. Däremot framförs i motion 128 (c) att de till lagstiftningen hörande föreskrifterna bör föreligga innan riksdagen fattar beslut om den föreslagna lagändringen.

Enligt motionärerna är lagstiftningen ett bra exempel på hur riksdagen fattar ett principiellt beslut som är angeläget, men där utformningen av de till lagstiftningen hörande föreskrifterna sedan kan komma att uppfattas som alltför rigorösa.

Om behovet av att åstadkomma ett bättre skydd vid takarbeten torde enighet föreligga. Utskottet kan också konstatera att den föreslagna skärpningen av byggnadsstadgans regler om skyddsanordningar på tak inte har mött några invändningar i sak. Förslaget till *lag om ändring i byggnadsstadgan* tillstyrks.

De i motion 128 (c) resta invändningarna avser de till lagparagrafen erforderliga *tillämpningsföreskrifterna*.

Enligt motionärernas mening bör tillämpningsföreskrifterna föreligga innan riksdagen fattar sitt beslut. Utskottet har tagit del av det förslag till tillämpningsföreskrifter rörande skyddsanordningar på tak som statens planverk förelagt regeringen. Förslaget i motionen får sålunda anses i rimlig grad tillgodosett. Motion 128 (c) avstyrks med hänvisning till det anförda.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *lag om ändring i byggnadsstadgan*
att riksdagen antar det vid proposition 1985/86:44 fogade lagförslaget,
2. beträffande *tillämpningsföreskrifterna*
att riksdagen avslår motion 1985/86:128.

Stockholm den 28 november 1985

På bostadsutskottets vägnar

Kjell A. Mattsson

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Rolf Dahlberg (m), Magnus Persson (s), Erling Bager (fp), Lennart Nilsson (s), Margareta Palmqvist (s), Karl-Göran Biörsmark (fp), Bertil Danielsson (m), Rune Evensson (s), Birgitta Hambræus (c), Tore Claeson (vpk), Nils Nordh (s), Margareta Gard (m) och Britta Sundin (s).

Särskilt yttrande

Kjell A. Mattsson och Birgitta Hambræus (båda c) anför:

Vi har i motion 128 (c) hävdad att föreskrifterna till den nu föreslagna ändringen i byggnadsstadgan bör föreligga innan riksdagen fattar sitt beslut. Som anføres i betänkandet har utskottet kunnat ta del av planverkets förslag till föreskrifter i anslutning till behandlingen av ärendet. Just i detta fall har alltså den av oss förespråkade beslutsordningen kunnat tillämpas. Vi har mot bakgrund härav avstått från att yrka bifall till den aktuella motionen (c).

Vår principiella kritik mot att lagförslagen ges en sådan utformning att det är tillämpningsföreskrifterna som kommer att bli helt styrande för den slutliga tillämpningen står dock fast. Som framhålls i motion 128 (c) får inte den situationen uppstå att riksdagen antar ett principiellt utformat lagförslag som sedan genom tillämpningsföreskrifternas utformning kommer att uppfattas som alltför rigoröst. Hithörande frågor kommer därför även fortsättningsvis att få uppmärksammas, t. ex. i det fortsatta arbetet med en ny plan- och bygglag (PBL).

Vid propositionen fogat och av utskottet tillstyrkt

BoU 1985/86:5

Förslag till

Bil.

Lag om ändring i byggnadsstadgan (1959: 612)

Härigenom föreskrivs att 45 och 82 §§ byggnadsstadgan (1959: 612)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

45 §

Byggnad skall, i den mån det *erfordras*, vara *försedd* med *anordning* för uppstigning på taket.

Byggnader skall, i den mån det *behövs*, vara *försedda* med *anordningar* för uppstigning på taket *och anordningar som skyddar mot olyckor genom fall från taket*.

Där så *erfordras* skall härjämte finnas anordning för uppstigning på skorsten.

Uppgår byggnads höjd över närmast kringliggande mark på någon punkt till åtta meter eller finnes på taket lanternin, ljusbrunn eller liknande, skall byggnaden, där det icke av särskild orsak kan anses obehövt, vara försedd med anordningar till skydd mot olycksfall genom nedstörtning från taket.

82 §

Bestämmelserna i 45 § första och tredje styckena skola gälla även i fråga om byggnad, som uppförts eller för vilken byggnadslov beviljats före nya stadgans ikraftträdande.

Bestämmelserna i 45 § första stycket om anordningar för uppstigning på tak skall gälla även i fråga om byggnader som har uppförts eller för vilka byggnadslov har beviljats före den 1 juli 1960. Uppgår en sådan byggnads höjd över närmast kringliggande mark på någon punkt till åtta meter eller finns på taket lanternin, ljusbrunn eller liknande, skall byggnaden dessutom, där det inte av särskild orsak kan anses obehövt, vara försedd med anordningar till skydd mot olycksfall genom nedstörtning från taket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986. 45 § i dess äldre lydelse skall dock tillämpas i fråga om byggnadsföretag för vilka byggnadslov har sökts före ikraftträdandet.

¹ Stadgan omtryckt 1981: 873.